

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619201249
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5619201249.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M.M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky: P. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX/XX, G. V., v súčasnosti bytom S. XXX/X, J. Z., právne zast. JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom F. XXX, J. Q., a otca: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX/XX, G. V., právne zast. JANČI & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/54/2019-36 zo dňa 30.05.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie dočasne zveril maloletú U. do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletou upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. tak, že otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Platnosť neodkladného opatrenia určil až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/54/2019.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie. Súd prvej inštancie mal osvedčenú dôvodnosť a trvanie nároku uplatneného matkou, t. j. zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, a preto jej návrhu vyhovel. V novembri 2018 matka opustila spolu s maloletou spoločnú domácnosť, otcovi umožňuje styk s dieťaťom. Matka poukázala na nevhodné správanie otca, jeho agresivitu a nevyspytateľnosť. V dôsledku agresie si otec zlomil ruku, keď päťou udrel do chladničky. Podľa vyjadrenia Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 05. 2019 bol otec od 04. 04. do 05. 04. 2019 hospitalizovaný pre potrebnú operáciu ruky. Z predložených fotokópii elektronických správ bolo zistené, že dňa 28. 03. 2019 vo večerných hodinách otec písal matke, že stratil význam, už nemusí žiť, kúpil si lano a chcel sa obesiť. Nakoľko sa v čase rozhodovania súdu maloletá nachádza vo faktickej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu riadne stará, rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, nariadil súd prvej inštancie neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vo veci samej, zveril maloletú U. do osobnej starostlivosti matky. Rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a o jeho starostlivosti sa v danom štádiu nedokážu dohodnúť. Za daných okolností môže správanie otca negatívne vplyvať na zdravý vývoj maloletej. Okrem zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala aj dočasnú

úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Uviedla, že otcovi umožňuje styk, avšak tento nerešpektuje požiadavky a potreby maloletej. Otec má rozdielne predstavy o rozsahu styku. Komunikácia medzi rodičmi dieťaťa je problematická. Matka navrhla, aby súd upravil styk na každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Súd prvej inštancie vyhovel aj druhej časti návrhu matky a neodkladným opatrením dočasne upravil styk otca s maloletou, aby nedošlo k odcudzeniu medzi otcom a deťom, prihliadajúc pritom na vek a všeobecný režim dieťaťa, na prevažnú osobnú starostlivosť poskytovanú matkou. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého dieťaťa, berúc do úvahy uvádzané skutočnosti, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou v zmysle návrhu matky. Určenie časového rámca pre realizáciu styku je podriadené predovšetkým záujmom a potrebám maloletého dieťaťa. Takáto dočasná úprava postačuje na zabezpečenie pozitívneho rozvoja vzájomného vzťahu otca a maloletej.

3. Voči citovanému uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, v ktorom namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a takto nesprávne zistený skutkový stav následne nesprávne právne posúdil. Nesúhlasil s tvrdeniami matky, podľa ktorej nerešpektuje potreby, požiadavky a záujem maloletej a má potrebu presadzovať svoje názory a požiadavky. Maloletej sa snaží zabezpečiť všetky potreby, podporuje ju v jej záujmoch, náležite sa podieľa na jej výchove a starostlivosti. Snažil sa celú situáciu vyriešiť pokojne s čo najmenším dopadom na maloletú, navrhol matke úpravu práv a povinností formou rodičovskej dohody, s čím nesúhlasila. Inicioval aj konanie u mediátora, ktoré však nevedlo k žiadnemu výsledku. Matka maloletej sa snaží dosiahnuť rozhodnutie len v jej prospech rešpektujúce jej záujmy, nie však potreby maloletej a v neprospech otca. Otec sa snaží s maloletou tráviť čo najviac času, chodí s ňou na výlety, má o starostlivosť o ňu skutočný záujem a je na ňu silne citovo naviazaný a rovnako tak aj maloletá na neho. Práve matka vnáša do vzťahu medzi maloletou a otcom rozpory, účelovo mieri svoje konanie proti nemu, pričom manipuluje a ovplyvňuje aj samotnú maloletú k tomu, aby o otca nejavila záujem. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia docielila, aby otec trávil s maloletou menej času. Do jeho nariadenia prebiehala starostlivosť o maloletú tak, že týždeň bola u matky a týždeň u otca, s čím maloletá nemala problém. Otec namietal aj tvrdenia matky ohľadne jeho nevyspytateľného správania a psychického tlaku na maloletú a jej matku. Maloletá sa nikdy nebránila styku s otcom a neprejavili sa u nej žiadne náznaky psychického nátlaku alebo odmietania otca. Rozsah styku maloletej určený neodkladným opatrením považoval otec za nedostačujúci pre udržanie väzby a vzťahu maloletej s otcom. Rozmedzie styku určené na 8 hodín týždenne je príliš krátke na plnohodnotnú starostlivosť a rozvíjanie spoločných aktivít. Na základe uvedených skutočností navrhoval otec maloletej, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že maloletá sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveruje do osobnej striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy v nepárny kalendárny týždeň a matka v párny kalendárny týždeň, prípadne aby odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Matka maloletej vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nie je daný ani jeden z ním uvádzaných dôvodov odvolania. Tvrdenia otca uvádzané v odvolaní poprela. Je pravdou, že otec ju kontaktoval cez mediátora, avšak vec takto neriešila, pretože nebola záruka toho, že by mediátor sledoval záujmy všetkých, ale podľa okolností možno usudzovať, že zastával len záujmy otca. Otec svojim správaním dostáva maloletú do situácií, ktoré ju negatívnym spôsobom zasahujú, otec rieši problémy dospelých pred maloletou, informuje ju o veciach, ktoré maloletú zaťažujú a ktoré ani maloleté dieťa nemá vedieť. Maloletú sa vždy snažila motivovať ku kontaktu s otcom, ale práve otec vnáša do vzťahu medzi matkou a maloletou problémy, popudzuje ju proti matke, ako aj proti matkinej rodine. Nie je pravdou, že otec sa snažil matku viesť k dohode, pretože v poslednom čase nebol schopný s matkou komunikovať bez emócií a kriku. Nikdy nebránila otcovi presadzovať záujmy maloletej. Otec chcel maloletú prihlásiť na akordeón, o čom matka nevedela, avšak tento nástroj nie je vhodný pre 6-ročné dievča, o čom matku informovala zástupkyňa ZUŠ, aby rodičia prehodnotili tento hudobný nástroj. Uvedené svedčí o tom, že otec nemá záujem sa matkou komunikovať o veciach týkajúcich sa maloletej. Maloletá mala záujem navštevovať tanečný krúžok, čo jej otec zamietol, pretože to bolo v mieste súčasného bydliska matky s maloletou. Takéto správanie otca preukazuje, že nemá záujem prihliadať na záujmy a potreby maloletej. Matka uviedla, že otcovi v styku nebránila, maloletá ho navštevovala, stalo sa, že bola u otca aj týždeň a to len preto, že to bolo želanie otca a nie maloletej. Otec však pri snahe matky skontaktovať sa počas tohto obdobia, matke nedvíhal telefón alebo jej nedal maloletú k telefónu, keď zdvihol. Rovnako keď maloletá počas týždňa u otca ochorela, otec matku neinformoval o zdravotnom stave maloletej a matka sa to dozvedela až po chorobe. Uvedené svedčí o tom, že otec nedokáže s matkou komunikovať

a nie je zrelý na realizovanie striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ otec považuje rozsah styku s maloletou za nepostačujúci, matka poukázala na to, že v čase spolužitia v spoločnej domácnosti trávil s maloletou veľmi málo času, presadzoval svoje záujmy pred záujmami rodiny, nevenoval sa maloletej, ale uprednostnil svoje záujmy ako poľovníctvo, motoriky a prácu. Otec uvádza, že sa o maloletú zaujíma, avšak po celý čas, ako je maloletá u matky, sa neinformoval, ako sa maloletá má. Matka ďalej poukázala, že prístup oboch rodičov k výchove je rozdielny, otec maloletej všetko dovolí. Pokiaľ otec navrhuje zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti v navrhnutých termínoch a časoch, s uvedeným matka maloletej nesúhlasila, pretože pre zverenie do striedavej osobnej starostlivosti nie sú splnené zákonné podmienky, nie je v záujme maloletej s poukazom na neschopnosť otca komunikovať, na jeho nevyvážené a emocionálne nestabilné správanie, presadzovanie svojich nekritických postojov a riešenie situácie pred maloletou a pre rozdielnosť výchovy. Matka maloletej preto navrhovala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovení § 65 a § 66 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

6. Odvolací súd po preskúmaní spisu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav vecí a vec správne právne posúdil. Odôvodnenie napadnutého uznesenia zodpovedá požiadavkám pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ustanovenia § 220 CSP a odvolací súd sa v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s dôvodmi napadnutého uznesenia.

7. Odvolanie otca maloletej nie je dôvodné.

8. Neodkladné opatrenie je len dočasným opatrením, ktoré neprejudikuje výsledok konania pred súdom vo veci samej, preto je potrebné odlíšiť povahu neodkladného opatrenia od definitívnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Obzvlášť v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je potrebné starostlivo posúdiť, či sú splnené resp. osvedčené podmienky stanovené zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o existencii dôvodov na dočasnú úpravu pomerov k maloletému dieťaťu. Z doterajšieho priebehu konania nepochybne vyplynula dočasná potreba úpravy starostlivosti o maloletú, nakoľko rodičia sa o nej nevedia dohodnúť a nevedia spolu adekvátne komunikovať.

10. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá býva s matkou, v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd považuje dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky za dôvodné, zohľadňujúce ako prvoradé hľadisko záujem maloletého dieťaťa. V konaní vo veci samej okresný súd vykoná dokazovanie a posúdi všetky okolnosti potrebné na potvrdenie alebo vyvrátenie skutočností tvrdných matkou a otcom maloletého dieťaťa, v rámci ktorého sa podrobne preskúmajú skutočnosti potrebné pre definitívne rozhodnutie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, či už zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov alebo do starostlivosti jedného z rodičov. Odvolací súd nepovažuje za dôvodné v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko pre takéto rozhodnutie je potrebné vykonať dokazovanie v rozsahu presahujúcom možnosti dokazovania v konaní o neodkladnom opatrení. Okrem toho, z vyjadrení oboch rodičov je zrejmé, že spolu nedokážu komunikovať, avšak v prípade striedavej starostlivosti je komunikácia nevyhnutným predpokladom pre jej úspešnú realizáciu.

11. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou U., odvolací súd považuje za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie aj pokiaľ upravil stretávanie otca s maloletou každú sobotu v čase od 10.00 do 18.00 hod.. Zabezpečenie pravidelného styku dieťaťa s rodičom, ktorému nie je zverené do starostlivosti, je v záujme maloletého dieťaťa a je veľmi dôležité pre dieťa, aby vnímalo vo svojom živote prítomnosť oboch rodičov, aj keď títo nežijú v spoločnej domácnosti. Ak by sa maloleté dieťa nestýkalo so svojim otcom, vzhľadom na jeho vek, by došlo k citovému strádaniu, k postupnému pretrhnutiu všetkých citových väzieb medzi otcom a dieťaťom, a preto je potrebné pre zdravý vývin dieťaťa, pre jeho celkový rozvoj po stránke citovej, rozumovej aj fyzickej zabezpečiť mu aj styk s druhým rodičom. Upravený rozsah styku je primeraný tak pre otca a zároveň rešpektuje záujem dieťaťa spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní citových

väzieb medzi otcom a maloletým dieťaťom. Vzhľadom na dočasný charakter neodkladného opatrenia bude až v rozhodovaní vo veci samej definitívne ustálený rozsah styku otca s maloletou.

12. Pokiaľ otec v rámci svojich odvolacích námietok argumentoval tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávne a neúplne zisteného skutočného stavu veci, je potrebné uviesť, že podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V štádiu nariadenia neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie vo vlastnom zmysle slova, ktoré bude vykonané v základnom konaní pred rozhodnutím vo veci samej. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd vychádza z tvrdení účastníkov (uvedených v návrhoch, opravných prostriedkoch) a listín, ktoré sú súčasťou spisu. Pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Súd nemôže vopred neodkladným opatrením prejedukovať meritórne rozhodnutie vo veci samej. V danom prípade sa súd prvej inštancie dôsledne uvedenými kritériami riadil.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)